

Lausuntopyyntö luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi b- ja c -luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta

Johdanto

Esityksen mukaan kumotaan kielto rokottaa eläimiä sinikielitautia vastaan kaikkialla Suomessa.

Eläinten rokottaminen sinikielitautia vastaan on kiellettyä muutettavaksi esitetyn b- ja c -luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (327/2021) 45 §:n nojalla. Kielto koskee muita Suomen alueita kuin Ahvenanmaan maakuntaa, jossa rokotukset sallittiin 27.6. 2025 (muutos 360/2025).

Muutettu asetus tulisi voimaan 30.3.2026.

Tausta

Sinikielitauti on polttiaisten välityksellä tarttuva märehitijöiden tauti. Sinikielitauti on Euroopan komission täytäntöönpanoasetuksella 2018/1882 nimetty c -luokan eläintaudiksi. Jäsenvaltioita ja alueita voidaan tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta (eläinterveyssäännöstö) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2016/429 nojalla hyväksyä vapaaksi c -luokan eläintaudeista. Suomi on hyväksytty vapaaksi sinikielitaudista Euroopan komission täytäntöönpanoasetuksella 2020/2002.

Euroopan komission pysyvän kasveja, eläimiä, elintarvikkeita ja rehuja käsittelevän komitean eläinten terveyttä ja hyvinvointia käsittelevä jaosto on puoltanut komission esitystä, jolla muutetaan täytäntöönpanoasetusta 2018/1882 siten, että sinikielitauti nimetään c-luokan taudin sijaan d-luokan taudiksi. Täytäntöönpanoasetusta ei ole vielä julkaistu. Muutos tulee voimaan 15.7.2026. Samalla tullaan kumoamaan Euroopan komission hyväksymät sinikielitaudista vapaat alueet, sillä lainsäädäntö ei mahdollista alueiden tautivapauden hyväksymistä d-luokan tautien yhteydessä.

Tavoitteet

Sinikielitaudin serotyyppi 3 puhkesi epidemiaksi vuonna 2023 Alankomaissa, Belgiassa ja Saksassa. Vuonna 2024 tauti levisi pohjoiseen Tanskaan, Ruotsiin ja Norjaan. Tautitapauksia oli vähemmän vuonna 2025 johtuen polttiaisten vähäisyydestä. Tautia todettiin kuitenkin joulukuussa 2025 Ruotsin Värmlandissa lehmien luomistapausten yhteydessä, mikä osoittaa, että tautia on esiintynyt Ruotsissa myös vuonna 2025. Vuonna 2025 tauti levisi myös Liettuaan. On mahdollista, että sinikielitauti leviää Suomeen kesällä 2026 joko Ruotsin tai Baltian maiden kautta.

Sinikielitaudin alkurokotukset annetaan kahdesti kuuden viikon välein. Rokotus olisi helpompi antaa keväällä ennen laidunkautta, kun eläimet ovat vielä sisällä.

Rokotuskiellon kumoaminen ei johda Suomen sinikielitaudista vapaan aseman kumoamiseen, jos tautiseuranta järjestetään siten, että mahdolliset tautitapaukset havaitaan. Suomen tautivapaus on voimassa 15.7.2026 asti, ellei Suomessa todeta sinikielitautitapauksia sitä ennen.

Sinikielitautirokotukset sallittiin Ahvenanmaan maakunnassa 27.6.2025, koska pelättiin taudin leviävän maakunnan alueelle syksyllä 2025. Rokotukset sujuivat hyvin eikä rokotteesta aiheutunut sivuvaikutuksia.

Säännöskohtainen perustelu:

45 §. Rokotuskiellot. Pykälässä luetellaan b- ja c-luokan eläintaudit, joita vastaan eläinten rokottaminen on kielletty. Luettelosta poistettaisiin 5 kohta, jonka mukaan eläimiä ei saa rokottaa sinikielitautia vastaan muualla kuin Ahvenanmaan maakunnassa.

Lisäksi poistetaan tarpeettomana pykälän toinen momentti, jonka mukaan sinikielitaudin rokotuskieltoa ei sovelleta tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetussa laissa 8497/2013) tarkoitettujen koe-eläinten rokottamiseen. Momentti sisällytettiin asetukseen porojen rokotuskokeilun mahdollistamiseksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/2749/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.mmm@gov.fi tai postitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan

asianumero VN/2749/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan 23.2.2026 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa neuvotteleva virkamies Kajsa Hakulin, kajsa.hakulin@gov.fi, p. 02951 62361

Liitteet:

[Asetusluonnos.pdf](#) - Luonnos; Maa- ja metsätalousministeriön aset

b- ja c-luokan eläintautien vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 45 §:n muuttamisesta

[Utkast till förordning.pdf](#) - Utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning

om ändring av 45 § i jord- och skogsbruksministeriets förordning om bekämpning av djursjukdomar i kategorierna b och c

Jakelu:

Elintarviketeollisuusliitto ry
Eläinten terveys ETT ry
Fimea
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Paliskuntain yhdistys
Ruokavirasto
Suomen Lammasyhdistys ry
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Osastopäällikkö
Sebastian Hielm

Neuvotteleva virkamies
Hakulin Kajsa